

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXV. De Circuitu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

spoliari alterius vestiendi causa. l. 15. §. 1. ff. de damn. infect. Knichen. de jure super. cap. 4. num. 437. cum seq.] Calcan. consil. 7. num. 19. ubi quod quis magis sibi, quam alteri providere debet, Anchar. consil. 436. Inis dubius, in princ. ubi quod ordo charitatis suggerit, ut prius nostris, quam extraneis subveniamus, Petr. Alphonsi. de Vasconcellos in harmonia rubricarum Jur. Canon. in tit. de auctorit. & usu pallii. n. 14. Paulus Fusch. lit. C. sing. 60. Surd. de aliment. tit. 1. quest. 94. num. 1. & tit. 7. quest. 8. & tit. 29. num. 1. & decis. 236. num. 21. & consil. 205. num. 12. & consil. 345. num. 28. Gutier. de tutel. p. 3. cap. 12. num. 1. in fine. Flamin. Paris. de resignat. benef. tom. 2. lib. 9. quest. 17. num. 117. Cald. Pereira quest. forens. in comment. ad tit. Institut. de inoff. testam. in princip. num. 21. Aloys. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. decis. 131. num. 3. in 1. edit. & resol. 16. num. 3. & resol. 518. num. 4. in 2. edit. Bellet. disquisit. Clerical. pag. 1. tit. de discipl. Clericali. §. 27. n. 8. & tit. de bonis Clericorum. §. 13. num. 3. Cardin. Tusch. pract. conclus. tom. 1. lit. C. conclus. 220. à princip. Josephus Sesse. Aragon. decis. 36. num. 6. Pichard. ad §. Juris præcepta. num. 29. Institut. de iustit. & jure. Mantic. decis. 10. num. 7. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 3. resolut. 42. n. 9. Peccat enim contra ordinem charitatis, qui præfert charitatem alienam charitati propriæ. Speculat. in tit. de Advocat. §. 1. vers. n. quid. Francisc. Marc. decis. 155. num. 1. pag. 1. Marant. quest. leg. 8. num. 5. Bocer. de invest. feud. cap. 4. n. 36. cum nullus charior homini esse debeat se ipso, nec rem alienam prius curare, quam suam. Alciat. 1. pres. 52. Arnif. 1. de Majest. cap. 5. num. 13. Unde Accurs. Alpius ille perit, qui plus se diligit ullum. Arnif. 1. lect. polit. cap. 1. sect. 2. num. 1. Et Euripides: *μῶν σοφῶν, ὅς τις ἐξ ἀνθρώπων*, Odi sapientem, qui sibi sapit nihil. Cic. in Epist. fam. ad Trebat. Cons. Arg. 2. consil. 57. num. 92. hinc qui vult Eleemosynam ordinatè dare, incipiat à se ipso. can. qui vult. 19. dist. 3. de penit. Nec unquam debet testator alienas successiones propriis antepone- re. l. cum acutissimi. 30. Cod. de fideicom. Iustaque censetur excusatio ejus, qui suam utilitatem alienæ præfert. l. ubi 19. ff. de tutor. & curat. dat. Et Terent. Adelph. act. 1. sc. 1. Vah! quemquamne hominem in animo instituere, aut po- nere, quod sit charius, quam ipse est sibi.

Quid maxime ab homine exigitur (querit Seneca de vit. beat. cap. 30.) ut pro sit boni- nibus si fieri potest multis: si minus, paucis: si minus, proximis: si minus, sibi.]

Declara ordinem charitatis esse, ut ante omnia diligatur DEUS, & deinde inci- piat à se ipso, & ut post se ipsum primò parentes, secundò filios, deinde proxi- mum diligat, ut per Anton. de Butr. con- sil. 25. n. 4. Ubi verò agitur de submini- stranda Eleemosyna etiam in actu ad sa- lutem, putà pro consequenda Indulgen- tia mediante Eleemosyna juxta faculta- tem elargiri debentis, id intelligitur mo- deratè & civiliter, ut primò sibi & suis provideat, postea elargiatur pro Elee- mosyna. Roman. consil. 364. in princ. prout illum refert Cardin. Tusch. d. concl. 220. num. 15.

Declara II. ut procedat regulariter, nisi sequatur absurdum vel inhonestum. Card. Zabarel. in cap. per vestras in 1. quest. de Jur. patron. Lud. Gomez. ad §. penales. Instit. de action. n. 37.

De Chirographo vid. Contractus Chirographarius.

CAP. XXV. De Circuitu.

CIRCUITUS inutiles sunt vitandi, l. Dominus 53. ff. de condict. indeb. Clem. Auditor. 3. ibi: ut evitetur circuitus. de re- script. Bald. consil. 100. Petrus in fin. lib. 4. Alex. consil. 77. In causa in fin. lib. 2. Dec. consil. 407. Visis. col. 3. n. 8. Socin. consil. 27. Pro decisione, col. fin. lib. 1. Guido Pap. de- cis. 375. Mater. Boër. decis. 204. Presuppo- ne. n. 3. Afflict. decis. 8. Quidam filiusfam. Tiraqu. de retractu. tit. 2. §. 2. gloss. 1. n. 24. & 71. & ad finem tit. num. 60. ubi quod in supremis tribunalibus & curiis circuitus omnino tollendi sunt. Vincent. de Franch. decis. 273. ad fin. Card. Tusch. pract. concl. tom. 1. lit. C. concl. 229. Thom. de Thomasset in floribus legum. reg. 73. Franc. Motin. de ritu nupt. lib. 3. q. 81. n. 14. Cas. Argel. de contract. legit. qu. 5. n. 5. & n. 94. & q. 7. n. 113. & q. 8. n. 5. & quest. 10. n. 135. & n. 223. & q. 17. n. 30. An- ton. Monach. Lucenii. decis. 25. n. 87. Fu- sar. de substitut. quest. 260. n. 4. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 5. cap. 887. num. 15. & cap. 964. n. 27. [Sic fictionem triplicem circuitus fugiendi causa Leges non aspernantur. l. licet 43. §. 1. de Jur. dot. l. 3. §. fin. de don. inter vir. & uxor. Cra- vet.]

vett. *consil.* 936. n. 25. Regn. Sixtin. *inter Consil. Marp. consil.* 14. vol. 2. n. 15.]

Amplia primò, ut circuitus sint vitandi, quando subest æquitas, ut si quis rem meam indebitè detineat, ad ejus restitutionem debet condemnari, quia si ex inepta petitione esset instituenda nova actio, æquius est, ut condemnatio fiat ad tollendum circuitum, quando condemnandus retinet ex titulo lucrativo, Petr. de Anchar. *consil.* 23. n. 11. *vers.* ad secundum dubium, quem refert Card. Tusch. d. *concl.* 229. n. 5.

Amplia secundo, in tantum actum & circuitum frustratorium non esse faciendum, ut licet quis teneatur offerendo deponere cum effectu, tamen si is, cui oblatio est facienda cum consignatione, recusât recipere, non teneatur facere actum frustratorium depositi, quod alias esset necessarium, Cuman. *consil.* 5. Non revocando. n. 2. *vers.* nec dici potest. Cravett. *consil.* 331. n. 5. lib. 3. Roland. à Valle. *consil.* 53. n. 26. lib. 1. ubi n. 34. & seq. declarat, nisi is, qui contradicit, habeat justam causam contradicendi, quia tunc offerens debet deponere, licet recuset recipere, refert Card. Tusch. d. *concl.* 229. num. 10.

Limita, quando circuitus non est omnino inutilis, quia tum non evitatur, [Anton. de Mattheis. *tr. de caus. poss.* & *propriet.* num. 19. *vers.* non obstat. elegans exemplum occurrit in l. 2. de L. Rhod. de jact. ubi gloss. in verb. agere potest. l. 33. de *condict. indeb.* l. 60. §. 5. locati.] Card. in d. Clem. Auditor. *quæst.* 14. n. 16. Dec. in l. cum fundus 31. §. servum tuum 1. n. 5. ff. si certum pet. Cravett. *consil.* 376. n. 23. & 24. Surd. *consil.* 52. n. 70. Monter. *decis.* 36. n. 70. Abbas *consil.* 95. In presenti. col. 1. in fine verb. & si dicatur. lib. 1. ubi ait, quod propter bonum obedientia admittitur circuitus inutilis, putà Religiosus non potest transire ad aliam Religionem etiam strictiorem, nisi petita licentia à Superiore, licet illam non obtineat, si detur casus, quod transeat non petita licentia, ille revocatur ad primam Religionem, licet revocatus petita licentia, & non obtenta possit iterum ad eandem arctiorem transire; additque sufficere impotentiam, quod circuitus possit reddi utilis, licet ab adventu non reddatur, refert Cardin.

Tusch. d. *conclusion.* 229.

à n. 15.

CAP. XXVI. De Circumstantia.

Axioma I.

De singulis Circumstantiis subtiliter inquirendum est, cap. licet 9. de probat. vid. Heerfort. in *reperit. Jur. Canon.* hac voc. & in voce singula. Mornac. ad l. 52. §. in Clivo 2. ad L. Aquil. pag. 282.

Bonus igitur iudex variè ex personis causisque definit. 2. F. 28. §. ad hac l. 4. in fin. ff. de incend. ruin. naufrag.

Variant enim circumstantiæ rem. l. 26. §. 12. *vers.* Celsus. de *condict. indeb.* tam in civilibus, quam criminalibus. Ernest. Cothm. 3. *consil.* 39. num. 12.

Sunt autem circumstantiæ variæ, ætas, dignitas, valetudo, necessitas, propositum, personæ, l. 16. §. 1. de penis. l. 16. §. 1. l. 38. §. 1. de oper. lib. l. 26. §. 12. ff. de *condict. indeb.*

II.

Circumstantia temporis magis attendenda venit, quam loci. l. 5. ff. de incend. ruin. naufrag.

CAP. XXVII. De Citatione.

Axioma I.

Quoties Citatio ante præscriptionem completam infinuatur, toties qualibet præscriptio est interrupta. L. 2. C. de *annal. Except.*

Ratio: quia per talem Citationem possidens accipit scientiam rei alienæ, & sic in malâ fide constituitur. l. 10. §. 11. ff. de *hered. petit.*

Limita ex axiom. seq.

II.

Toties Citatio interruptit præscriptionem, quoties contra citatum sequitur sententia.

Ratio: quia ex sententiâ demum constat, an justè fuerit citatio decreta, an non. Et sententia confirmat jus citationem impetrantis. Zois. ad ff. b. t. n. 12.

III.

Quoties actus tendit in alicujus præjudicium, toties ille ad hunc actum citandus.

Ratio: quia res inter alios acta aliis non debet præjudicare, nec absenti inferri iniqua conditio. l. 47. de R. 7.

Exempl. ita in unione prolium citandi ii, qui succedendi jus habent *Gail. L. 2. obs.* 175. n. 5. ita citandi creditores ad conficiendum Inventarium, quod tamen hodie non amplius observari solet.

IV.

Quoties in morâ nullum periculum, toties in causâ civili nemo realiter citandus.

Ratio: quia apprehensio personæ injuriam infert, adeoque iudici ab eâ abstinendum, si aliud remedium suppeditatur.

Exempl. Debitor ergo fugitivus realiter citari potest, cum etiam privato eum capere liceat. l. 10. §. 16. ff. qui in fraud. *credis.* modò eum ultra 20. horas non detineat. l. 25. ff. ad L. Jul. de adult.

Limita, ut procedat, etiam si quis dicat, se veni-